

ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
Українсько-Угорський Навчально-Науковий Інститут
Кафедра історії Угорщини та європейської інтеграції

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Директор Українсько-Угорського
Навчально-Наукового Інституту

доц. Олександр ШПЕНИК
«29» _червня 2024_ року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**МЕТОДИКА ТА ОРГАНІЗАЦІЯ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ В
ГАЛУЗІ ІСТОРІЇ ТА ПЕДАГОГІКИ**

Рівень вищої освіти	Другий (магістр)
Галузь знань	01 Освіта/педагогіка
Спеціальність	014 Середня освіта
Предметна спеціальність	014.03 Середня освіта (Історія та громадянська освіта)
Освітня програма	«Історія (мова навчання фахових дисциплін – угорська)»
Статус дисципліни	нормативна
Мова навчання	Угорська

2024 рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Методика та організація наукових досліджень в галузі історії та педагогіки» для здобувачів вищої освіти галузі знань 01 Освіта/Педагогіка спеціальності 014.03 Середня освіта (історія та громадянська освіта) ОП «Історія (мова навчання фахових дисциплін – угорська)».

Розробник:

Ферков Оксана Василівна, к.і.н., доцент, доцент кафедри історії Угорщини та європейської інтеграції УУННІ

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні кафедри історії Угорщини та європейської інтеграції УУННІ

протокол № 11 від 18 червня 2024 р.

Завідувач кафедри доц. Зубанич Л.Л.

Схвалено науково-методичною комісією УУННІ

протокол № 7 від 27 червня 2024 р.

Голова науково-методичної комісії доцю Талабірчук О.Ю.

© Ферков О.В., 2024 р.

© ДВНЗ «Ужгородський національний університет», 2024 р.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС – 4	Рік підготовки:	
Загальна кількість годин – 120	1	1
Кількість модулів – 2	Семестр:	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2,7 самостійної роботи студента – 4	1	1
	Лекції:	
	26	10
	Практичні (семінарські):	
	20	4
Вид підсумкового контролю: залік	Індивідуальна робота	
Форма підсумкового контролю: усна	Самостійна робота:	
	74	106

2. МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою вивчення навчальної дисципліни «Методика та організація наукових досліджень в галузі історії та педагогіки» є ознайомлення студентів із завданнями, які допоможуть писати різні види наукових робіт, зокрема найпоширеніші з них – есе, реферати, наукові тези доповіді та статті, а також кваліфікаційну (дипломну) роботу магістра.

Дисципліна повинна розкрити основні етапи науково-дослідної роботи студентів; дати поради щодо написання, оформлення і представлення наукової роботи; систематизувати, закріпити й розширити теоретичні та практичні знання за фахом, продемонструвати уміння здобувачів освіти використовувати їх при вирішенні конкретних наукових, організаційних завдань; розвивати необхідні фахові навички; підготувати студента до самостійної творчої роботи.

Завдання навчальної дисципліни – формування загальних, спеціальних, професійних компетентностей та практичних вмінь і навичок володіння методами та прийомами проведення науково-дослідницької роботи, виховання професійно-значущих якостей, у тому числі дотримання норм академічної доброчесності, сприяння здобуттю неформальної освіти.

Відповідно до освітньої програми, вивчення дисципліни сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких компетентностей:

Інтегральна компетентність – здатність розв’язувати складні спеціалізовані практичні завдання в галузі середньої освіти, що передбачає застосування концептуальних методів освітніх наук, предметних знань, психології, теорії та методики навчання і характеризується комплексністю та невизначеністю умов організації освітнього процесу в закладах середньої освіти;

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК 1 – Здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу, генерування нових, складних ідей у галузі освіти й історії.

ЗК 3 – Здатність вчитися протягом усього життя і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 7 – Здатність проводити дослідження в освітній галузі та галузі історії на відповідному рівні.

ЗК 9 – Здатність використовувати цифрові освітні ресурси, інформаційні та комунікаційні технології у професійній діяльності

Фахові компетентності спеціальності (ФК):

ФК 4 – Здатність здійснювати наукові дослідження, володіти сучасною методологією, принципами та методами наукових досліджень.

ФК 5 – Здатність до аналізу та критичної оцінки історичних джерел та наукової літератури.

ФК 7 – Здатність формувати в здобувачів культуру академічної доброчесності та дотримуватися її принципів у власній професійній діяльності.

Предметні фахові компетентності (ПК):

ПК 1 – Знати та розуміти методологію дослідження історичного процесу у світовому та національному контекстах, здатність до практичного застосування методів історичного дослідження.

ПК 2 – Вміти визначати та застосовувати теоретичні поняття, концепції для аналізу й пояснень історичних фактів, явищ, процесів, використовувати комплекс наукових дефініцій для вирішення науково-практичних та професійних завдань.

ПК 3 – Здатність до розуміння теорії історичного розвитку, формування наукових засад історико-культурної оцінки спадщини минулого та її впливу на свідомість громадян України.

ПК 4 – Здатність до незаангажованої оцінки історичних подій та їх пропагування серед широкого загалу.

ПК 5 – Здатність розуміти регіональну історію як частину комплексу історії України та всесвітньої історії з метою її належного об'єктивного висвітлення.

ПК 7 – Здатність орієнтуватися в інформаційному просторі (в т.ч. англomовному), здійснювати пошук і критично оцінювати інформацію, оперувати нею у професійній діяльності.

3. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Передумовами вивчення навчальної дисципліни «Методика та організація наукових досліджень в галузі історії та педагогіки» є опанування таких навчальних дисциплін (НД) освітньої програми (ОП): ОК 5 «Теорія і методологія історії».

4. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Відповідно до освітньої програми вивчення навчальної дисципліни «Методика та організація наукових досліджень в галузі історії та педагогіки» повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН):

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
Застосовувати знання з гуманітарних, фундаментальних та професійно-орієнтованих дисциплін в обсязі необхідному для успішного володіння загальнотеоретичними та світоглядними питаннями і навиками практичного їх використання в освітній діяльності	ПРН 01
Розуміти проблеми історичного пізнання та історичного процесу, володіти понятійно-категоріальним апаратом історичної науки, знати загальні принципи та методи гуманітарних наук, а також методологію наукових досліджень, застосувати їх у власних дослідженнях у сфері історії й археології та викладацькій практиці	ПРН 10 –
Застосовувати наукову критику до аналізу поглядів дослідників минулого, робити власні узагальнення щодо теоретичного і методичного рівня наукових праць з історії, критично оцінювати достовірність, надійність інформаційних джерел, вплив інформації на свідомість і розвиток всіх учасників освітнього процесу.	ПРН 11
Знати методикку проведення історичних досліджень, володіти методикою опрацювання історичних джерел та проведення історико-краєзнавчих досліджень, вміти інтерпретувати джерела з усної історії, трактувати історичні процеси, опираючись на документальну базу	ПРН 12
Характеризувати існуючі в сучасному науковому просторі концепції історичного поступу українського народу, українського державотворення, порівнювати здобутки наукових	ПРН 13

шкіл при вирішенні актуальних проблем вітчизняної історії.	
Вміти доступно, на високому науково-методичному рівні доносити сучасні наукові знання та результати досліджень до здобувачів освіти, професійної та непрофесійної спільноти	ПРН 14

Очікувані результати навчання, які повинні бути досягнуті здобувачами освіти після опанування навчальної дисципліни «Методика та організація наукових досліджень в галузі історії та педагогіки».

Очікувані результати навчання з дисципліни	Шифр ПРН
Уміє застосовувати знання з гуманітарних, фундаментальних та професійно-орієнтованих дисциплін в обсязі необхідному для успішного володіння загальнотеоретичними та світоглядними питаннями і навиками практичного їх використання в освітній діяльності	ПРН 01
Знає теоретико-методологічні аспекти історичної науки, особливості розвитку всесвітньої історії, основні періоди історії України в контексті світової історії, історико-культурних регіонів України та історію своєї місцевості.	ПРН – 09
Розуміє проблеми історичного пізнання та історичного процесу, володіє понятійно-категоріальним апаратом історичної науки, знає загальні принципи та методи гуманітарних наук, а також методологію наукових досліджень, вміє застосувати їх у власних дослідженнях у сфері історії й археології та викладацькій практиці	ПРН 10 –
Уміє застосовувати наукову критику до аналізу поглядів дослідників минулого, робить власні узагальнення щодо теоретичного і методичного рівня наукових праць з історії, критично оцінює достовірність, надійність інформаційних джерел, вплив інформації на свідомість і розвиток всіх учасників освітнього процесу.	ПРН 11
Володіє методикою проведення історичних досліджень, методикою опрацювання історичних джерел та проведення історико-краєзнавчих досліджень, вміє інтерпретувати джерела з усної історії, трактувати історичні процеси, опираючись на документальну базу	ПРН 12
Характеризує існуючі в сучасному науковому просторі концепції історичного поступу українського народу, українського державотворення, порівнює здобутки наукових шкіл	ПРН 13

при вирішенні актуальних проблем вітчизняної історії.	
Вміє доступно, на високому науково-методичному рівні доносити сучасні наукові знання та результати досліджень до здобувачів освіти, професійної та непрофесійної спільноти	ПРН 14

5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з навчальної дисципліни є:

- тестові завдання;
- реферати;
- студентські презентації;
- інші види індивідуальних та групових завдань.

Концепція організації навчального процесу в Ужгородському національному університеті розроблена на основі «Тимчасового положення МОН України про організацію навчального процесу в кредитно-модульній системі підготовки фахівців».

Оцінювання якості знань студентів, в умовах організації навчального процесу за кредитно-модульною системою здійснюється шляхом поточного, модульного (проміжного), підсумкового (семестрового) контролю.

Форми контролю та критерії оцінювання результатів навчання Форми поточного контролю: усне опитування, семінарські заняття, тестові завдання, презентація результатів наукової роботи.

Форма модульного контролю: у формі письмової контрольної роботи.

Форма підсумкового семестрового контролю: у формі заліку в обсязі навчального матеріалу, передбаченого робочою програмою навчальної дисципліни.

Контроль здійснюється за модульно-рейтинговою системою. Курс складається з одного змістового модуля, який включає в себе лекції, семінарські заняття та самостійну роботу студентів. Лекційне, семінарське та самостійне опрацювання матеріалу завершується рейтинговим контролем рівня знань.

Здобувачам пропонується самостійна робота у вигляді навчання за програмою неформальної освіти за допомогою дистанційних тренінгів, курсів, семінарів, вебінарів, майстер-класів тощо (наприклад, онлайн-курси «Академічна доброчесність в університеті» на платформі Prometheus: https://apps.prometheus.org.ua/learning/course/coursev1:Prometheus+AI101+2021_T2/home; та інші).

Оцінка успішності знань студентів здійснюється у двох формах: поточний контроль (семінарські заняття, контрольна, самостійна робота) і підсумковий контроль (залік). Загальна сума балів – 100 (із них: контрольна робота – 60, семінарські заняття – 30, самостійна робота - 20 балів).

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Розподіл балів, які отримують студенти Згідно «Тимчасового положення УжНУ про оцінювання успішності студентів відповідно до вимог кредитно-модульної системи» від 15 лютого 2007 р. оцінювання здійснюється за наступною шкалою.

Змістові модулі з дисципліни «Методика та організація наукових досліджень в галузі історії та педагогіки» оцінюються наступним чином:

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Поточне оцінювання та самостійна робота												Модульна контрольна робота	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12	50	100
4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	5	5		

T1, T2 ... – теми

Оцінювання окремих видів навчальної роботи з дисципліни

Вид діяльності здобувача вищої освіти	Модуль 1	
	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)
Практичні (семінарські) заняття	7	35
Самостійна робота	1	15
Модульна контрольна робота	1	50
Разом		100

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

При оцінюванні модульної контрольної роботи враховується обсяг і правильність виконаних завдань:

- а) оцінка “відмінно” ставиться за правильне виконання всіх завдань;
- б) оцінка “добре” ставиться за виконання 75 % усіх завдань;
- в) оцінка “задовільно” ставиться, якщо правильно виконано більше 50% запропонованих завдань;
- г) оцінка “незадовільно” ставиться, якщо завдань виконано менше від 50 %. Неявка на модульну контрольну роботу – 0 балів.

Критерії оцінювання підсумкового семестрового контролю

Два теоретичні питання. Виконання завдання потребує повної аналітичної і змістовної відповіді, кожне питання оцінюється від 0 до 20 балів.

19-20 балів отримують студенти, які повно та ґрунтовно розкрили теоретичне питання, використавши при цьому не лише обов'язкову, а й додаткову літературу.

17-18 отримують студенти, які в цілому розкрили теоретичне питання, однак не повно і допустивши деякі неточності. При цьому не використав на достатньому рівні обов'язкову літературу.

14 - 16 балів отримують студенти, які правильно визначили сутність питання, але розкрили його не повністю, допустивши деякі незначні помилки.

10 -13 балів отримують студенти, які правильно визначили сутність питання, розкривши його лише частково і допустивши при цьому окремі помилки, котрі не впливають на загальне розуміння питання.

5-9 балів отримують студенти, які правильно визначили сутність питання, недостатньо або поверхово розкривши більшість його окремих положень і допустивши при цьому окремі помилки, які частково вплинули на загальне розуміння проблеми.

0-4 балів отримують студенти, які частково та поверхово розкрили лише окремі положення питання і допустили при цьому певні суттєві помилки, котрі значно вплинули на загальне розуміння питання.

Відповідно до «Положення про порядок та методику проведення семестрових (курсівих) екзаменів і заліків в Ужгородському національному університеті»

(затверджено Наказом Ректора ДВНЗ «УжНУ» № 698/01-17 від 08.05.2015 р.), знання здобувачів оцінюється як з теоретичної, так і з практичної підготовки за такими критеріями:

оцінку «відмінно» (90-100 балів, А) заслуговує здобувач, який: - всебічно і глибоко володіє навчально-програмовим матеріалом; - вміє самостійно виконувати завдання, передбачені програмою, використовує набуті знання і вміння у нестандартних ситуаціях; - засвоїв основну і ознайомлений з додатковою літературою, яка рекомендована програмою;

- засвоїв взаємозв'язок основних понять дисципліни та усвідомлює їх значення для професії, яку він набуває; - вільно висловлює власні думки, самостійно оцінює різноманітні життєві явища і факти, виявляючи особистісну позицію; - самостійно визначає окремі цілі власної навчальної діяльності, виявив творчі здібності і використовує їх при вивченні навчально-програмового матеріалу, проявив нахил до наукової роботи;

оцінку «добре» (82-89 балів, В) заслуговує здобувач, який: - повністю опанував і вільно (самостійно) володіє навчально-програмовим матеріалом, в тому числі застосовує його на практиці, має системні знання в достатньому обсязі відповідно до навчально - програмового матеріалу, аргументовано використовує їх у різних ситуаціях; - має здатність до самостійного пошуку інформації, а також до аналізу, постановки і розв'язування проблем професійного спрямування; - під час відповіді допустив деякі неточності, які самостійно виправив, добирає переконливі аргументи на підтвердження вивченого матеріалу;

оцінку «добре» (74-81 бал, С) заслуговує здобувач, який: - в цілому навчальну програму засвоїв, але відповідає на екзамені з певною кількістю помилок; - вміє порівнювати, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача, в цілому самостійно застосовувати на практиці, контролювати власну діяльність; - опанував навчально-програмовий матеріал, успішно виконав завдання, передбачені програмою, засвоїв основну літературу, яка рекомендована програмою;

оцінку «задовільно» (64-73 бали, D) заслуговує здобувач, який: 8 - знає основний навчально-програмовий матеріал в обсязі, необхідному для подальшого навчання і використання його у майбутній професії; - виконує завдання непогано, але зі значною кількістю помилок; - ознайомлений з основною літературою, яка рекомендована

програмою; - допускає на заняттях чи екзамені помилки при виконанні завдань, але під керівництвом викладача знаходить шляхи їх усунення;

оцінку «задовільно» (60-63 бали, E) – заслуговує здобувач, який: - володіє основним навчально-програмовим матеріалом в обсязі, необхідному для подальшого навчання і використання його у майбутній професії, а виконання завдань задовольняє мінімальні критерії. Знання мають репродуктивний характер;

оцінка «незадовільно» (35-59 балів, FX) – виставляється здобувачу, який: виявив суттєві прогалини в знаннях основного програмового матеріалу, допустив принципові помилки у виконанні передбачених програмою завдань;

оцінка «незадовільно» (0-35 балів, F) – виставляється здобувачу, який: - володіє навчальним матеріалом тільки на рівні елементарного розпізнавання і відтворення окремих фактів або не володіє зовсім; - допускає грубі помилки при виконанні завдань, передбачених програмою; - не може продовжувати навчання і не готовий до професійної діяльності після закінчення університету без повторного вивчення даної дисципліни.

При виставленні оцінки враховуються результати навчальної роботи здобувача протягом семестру.

6. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

6.1. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1.

ТЕМА 1. Вступ. Предмет, завдання курсу.

Значення і завдання навчального курсу. Поняття «наукова робота студента». Місце науково-дослідної роботи студента в системі університетської підготовки фахівців гуманітарної сфери, зокрема істориків. Форми і види студентських наукових робіт. Основна навчальна, довідкова та спеціальні література.

ТЕМА 2. Методологія наукових досліджень

Поняття «методологія». Поняття «наука», «науково-дослідна робота». Класифікація наук. Організація науково-дослідної роботи в Україні. Науково-дослідна робота студентів у вищій школі. Поняття про методи наукового дослідження. Типологія методів наукового дослідження.

ТЕМА 3. Академічна доброчесність та інтелектуальна власність

Поняття наукової етики. Професійні кодекси честі в науці. Поняття академічної доброчесності. Плагіат та його прояви. Основні види порушень академічної доброчесності. Академічна доброчесність при підготовці наукових робіт з історії. Способи перевірки, виявлення та авторська відповідальність

ТЕМА 4. Етапи науково-дослідної роботи

Поняття наукової проблеми. Поняття теми дослідження та її формулювання. Визначення предмета та об'єкта дослідження. Мета і завдання дослідження. Проведення теоретичних досліджень. Методи теоретичних досліджень. Основні етапи науково-дослідної роботи

ТЕМА 5. Методи наукових досліджень в галузі історичних наук

Універсальність критичного методу досліджень: зовнішня критика (початкова) та внутрішня критика (основна); В) критика інтерпретацій; Г) критика понять. Історична герменевтика та семіотичний аналіз. Структурний аналіз і «реконструкція» джерела. Квантитативний аналіз (кліометрика). Методики «усної історії». Мікроісторичний аналіз. Просопографічний аналіз. Історико-порівняльний (компаративний) метод. Математичний метод.

ТЕМА 6. Робота з історичними джерелами.

Визначення історичного джерела. Джерельна інформація. Джерельна база історичних досліджень. Принципи і методи класифікації історичних джерел. Принципи використання писемних джерел у наукових дослідженнях.

Методи джерелознавчого дослідження. Етапи роботи з джерелами. Методика пошуку та виявлення джерел. Джерелознавча критика. Масові джерела. Пошук опублікованих джерел. Виявлення і робота з архівними джерелами.

ТЕМА 7. Наукова інформація з галузі історії

Загальна характеристика інформації. Види джерел інформації. Пошук наукової інформації у бібліотеці. Електронний пошук наукової інформації. Порядок обробки та групування інформації. Загальнодержавні бібліотеки.

Змістовий модуль 2.

ТЕМА 8. Бібліографічний апарат наукових досліджень

Правила складання бібліографічного опису для списків літератури і джерел. Правила і приклади бібліографічного опису окремих видів документів. Бібліографічний опис електронних ресурсів. Розташування бібліографічних описів у списках літератури. Правила наведення цитат і бібліографічних посилань у текстах наукових робіт.

ТЕМА 9. Види наукових публікацій, їх підготовка.

Види наукових публікацій. Есе на історичну тематику. Наукова стаття. Тези наукової доповіді і наукова доповідь (повідомлення). Правила оформлення публікацій.

ТЕМА 10. Кваліфікаційні роботи

Загальна характеристика видів кваліфікаційних робіт. Реферат як форма навчальної і навчально-дослідної роботи. Послідовність виконання курсових і кваліфікаційних робіт. Етапи роботи над курсовою (кваліфікаційною) роботою. Кваліфікаційні робота магістра. Підготовка до захисту кваліфікаційних робіт. Публічний захист кваліфікаційної роботи.

ТЕМА 11. Оформлення результатів наукової роботи

Прийоми викладення матеріалів наукового дослідження. Мова і стиль наукової роботи. Апробація та оприлюднення результатів наукового дослідження. Наукова організація та гігієна розумової праці. Наукова та персональна етика.

ТЕМА 12. Структура та методика організації науково-дослідної роботи з історії у закладах загальної середньої освіти.

Зміст дослідницької діяльності здобувачів загальної середньої освіти. Види і форми науково-дослідної роботи учнів. Послідовність та етапи діяльності учнів в процесі виконання наукових робіт. Методика використання проєктної діяльності школярів. Підготовка учнів до проведення олімпіад та турнірів з історії. Наукові дослідження в системі конкурсу-захисту МАН.

Тема 13. Гранти, стипендії, стажування у галузі історії та педагогічної діяльності

Академічна мобільність студентів та молодих вчених. Національні та міжнародні грантові фонди та організацій. Грантова робота як складова педагогічної діяльності. Обмін педагогічним досвідом під час реалізації гранту в міжнародній освітній установі. Залучення новітніх методик закордонних університетів для покращення викладацького рівня. Освітні програми країн Європейського Союзу та США. Літні школи ЄС та США. Педагогічні стажування в Україні та закордоном. Українське законодавство: «Деякі питання професійного розвитку науково-педагогічних працівників» Стажування в інститутах партнерах. Науково-педагогічне стажування "Теорія та практика науково-педагогічних підходів в освіті". Особливості педагогічних та наукових стажувань в УжНУ.

6.2. Структура навчальної дисципліни:

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин												
	денна форма						Заочна форма						
	усього	у тому числі					усього	у тому числі					
		Л	п	Лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.	
1	120	26	20	-	-	74	120	10	4	-	-	106	
Модуль 1													
Змістовий модуль 1.													
Тема 1. Вступ. Предмет, завдання курсу.		2	-	-	-	4		2				6	
Тема 2. Методологія наукових досліджень		2		-	-	6						8	
Тема 3. Академічна доброчесність та інтелектуальна власність		2	2	-	-	6		2				8	
Тема 4. Етапи науково-дослідної роботи		2	2	-	-	4		2				8	
Тема 5. Методи наукових досліджень в галузі історичних наук		2	2		-	6						10	
Тема 6. Робота з історичними джерелами		2	2	-	-	6			2			8	
Тема 7. Наукова інформація з галузі історії		2	2	-	-	4						8	
Змістовий модуль 2.													
Тема 8. Бібліографічний апарат наукових досліджень		2	2	-	-	6						8	
Тема 9. Види наукових публікацій, їх підготовка.		2		-	-	6						10	
Тема 10. Кваліфікаційні роботи		2	2	-	-	6		2				8	
Тема 11. Оформлення результатів наукової роботи.		2	2			6			2			8	

Тема 12. Структура та методика організації науково-дослідної роботи з історії у закладах загальної середньої освіти.		2	2			6		2				8
Тема 13. Гранти, стипендії, стажування у галузі історії та педагогічної діяльності		2	2			8						10
<i>Усього годин</i>		24	20	-		74						

6.3. Теми семінарських занять:

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Академічна доброчесність та інтелектуальна власність	2
2.	Методи наукових досліджень в галузі історичних наук	2
3.	Вибір напрямку наукового дослідження та етапи НДР.	2
4.	Етапи роботи з історичними джерелами	2/2
5.	Джерела науково-дослідної роботи	2
6.	Бібліографічний апарат наукових досліджень	2
7.	Робота над написанням і оформленням кваліфікаційної роботи магістра	4/2
8.	Науково-дослідна робота учнів з історії у ЗЗО	2
9.	Гранти, стипендії, стажування у галузі історії та педагогічної діяльності	2
		14/4

6.4.. Самостійна робота:

На самостійну роботу пропонується навчання за програмою неформальної освіти за допомогою дистанційних тренінгів, курсів, семінарів, вебінарів, майстер-класів тощо: - «Академічна доброчесність: онлайн курс для викладачів» на платформі Prometheus: https://apps.prometheus.org.ua/learning/course/coursev1:Prometheus+AI101+2021_T2/home; - «Академічна доброчесність» на платформі EdEra: <https://courses.edera.com/courses/course-v1:AmericanCouncils+AcIn101+AcIn2019/about> - «Академічна доброчесність в університеті» на платформі ВУМ online: <https://vumonline.ua/course/academic-integrity-at-the-university/>

6.5. Питання для модульного і підсумкового семестрового контролю

10. Поняття «наукова робота студента».
11. Форми і види студентських наукових робіт.
12. Поняття «методологія». Поняття «наука», «науково-дослідна робота».
13. Класифікація наук. Організація науково-дослідної роботи в Україні.

14. Науково-дослідна робота студентів у вищій школі.
15. Поняття та типологія методів наукового дослідження.
16. Академічна доброчесність та інтелектуальна власність
17. Поняття наукової етики. Професійні кодекси честі в науці.
18. Поняття академічної доброчесності. .
19. Основні види порушень академічної доброчесності. Плагіат та його прояви.
20. Академічна доброчесність при підготовці наукових робіт з історії.
21. Способи перевірки, виявлення та авторська відповідальність
22. Поняття наукової проблеми.
23. Поняття теми дослідження та її формулювання.
24. Визначення предмета та об'єкта, мети та завдань дослідження.
25. Методи теоретичних досліджень.
26. Основні етапи науково-дослідної роботи
27. Визначення історичного джерела. Принципи і методи класифікації історичних джерел.
28. Принципи використання писемних джерел у наукових дослідженнях.
29. Методи джерелознавчого дослідження. Етапи роботи з джерелами.
30. Наукова інформація з галузі історії
31. Бібліографічний апарат наукових досліджень
32. Види наукових публікацій, їх підготовка.
33. Правила оформлення публікацій.
34. Кваліфікаційні роботи студента.
35. Послідовність виконання кваліфікаційних робіт.
36. Підготовка до захисту кваліфікаційних робіт. Публічний захист кваліфікаційної роботи.
37. Оформлення результатів наукової роботи
38. Наукова організація та гігієна розумової праці. Наукова та персональна етика.
39. Структура та методика організації науково-дослідної роботи з історії у закладах загальної середньої освіти.
40. Зміст дослідницької діяльності здобувачів загальної середньої освіти.
41. Послідовність та етапи діяльності учнів в процесі виконання наукових робіт.
42. Підготовка учнів до проведення олімпіад та турнірів з історії. Наукові дослідження в системі конкурсу-захисту МАН.

7. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

З метою підвищення якості засвоєння матеріалу при проведенні занять використовуються різноманітні демонстраційні матеріали, у т.ч. копії документів, фотографії, фрагменти публікацій, що сприяють формуванню повного уявлення про даний феномен. Проведення занять передбачає стандартно обладнані навчальні аудиторії та використання технічних засобів (комп'ютер, проектор).

8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Baintner Károly. Hogyan írjunk tudományos közleményeket? Budapest: TAKEFT, 1982.
 Bloch, Marc: A történész mestersége. Történetelméleti írások. Budapest, 1996.
 Braudel, Fernand: A történelem és a társadalomtudományok. A hosszú időtartam. *Századok*, 106 (1972) 4–5. 986–1012.

- Breisach, Ernst: *Historiográfia*. Budapest, Osiris Kiadó, 2004.
- A történelem segédtudományai. Szerk. Bertényi Iván. – Bp.: Pannon-Osiris, 1998
- Derek de Solla Price. *Kis tudomány – Nagy tudomány*. Budapest: Akadémiai Kiadó, 1979.
- Eco, Umberto. *Hogyan írjunk szakdolgozatot?* Budapest: Gondolat-Kairosz, 1996.
- Kecso I. *A kutatási folyamat az ismeretlentől a hasznosításig*. Tudományszervezési Füzetek, Budapest: Akadémiai kiadó, 1980
- Lénárd F. *A gondolkodás hétköznapijai*. Budapest, Akadémiai Kiadó, 1984
- Majoros Pál, Dr. *Kutatásmódszertan avagy hogyan írjunk könnyen, gyorsan jó diplomamunkát?* Budapest: Nemzeti Tankönyvkiadó, 1997.
- Nádori László. *Bevezetés a tudományos kutatás módszertanába*. Budapest: Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest 1993.
- Nánai László – T. F. George: *A tudományos módszerről a felsőoktatásban*. Budapest, Magyar Felsőoktatás, 2002/1-2
- Авраменко Н.Л. Науково-дослідна робота студентів як складова навчального процесу: стан, проблеми та шляхи удосконалення: / Н.Л.Авраменко. *Безпека життєдіяльності*. 2011. № 5. С. 17-21.
- Баханов К. О. *Дослідницька робота учнів на уроках історії : навч посібник*. Х. : Основа, 2004. 144 с.
- Вимоги до оформлення дипломних робіт за освітньо-кваліфікаційними рівнями «спеціаліст» і «магістр» / Г.П. Журавель. За ред. проф. Г.П.Журавля. Тернопіль, 2007. 36 с.
- Данильян О. Г. *Д18 Методологія наукових досліджень : підручник / О. Г. Данильян, О. П. Дзьобань*. Харків : Право, 2019. 368 с
- Еко У. *Як написати дипломну роботу: Гуманітарні науки*. Тернопіль: Мандрівець, 2007. 224 с.
- Зарішняк І.М. *Методика та організація наукових досліджень: навч.-метод. посіб. для самост. вивч. дисц*. Вінниця: Едельвейс і К., 2011. 120 с.
- Історичне джерелознавство: Підручник. Авт.: Я. С. Калакура, І. Н. Войцехівська, С. Ф. Павленко, Б. І. Корольов, М. Г. Палієнко. Київ: Либідь, 2002. 488 с.
- Колесников О.В. *Основи наукових досліджень*. 2-ге вид. випр.. та доп. Навч. посіб. К.: Центр учбової літератури, 2011. 144 с.
- Краус Н.М. *Методологія та організація наукових досліджень: навчально-методичний посібник*. Полтава: Оріяна, 2012. 183 с.
- Лукіан. *Як писати історію / Пер. з давньогрець. і коментарі Уляна Головач, Олександр Маханець, Назар Різун*. Львів: Видавництво Українського Католицького Університету, 2014. 88 с.
- Методичні рекомендації для закладів вищої освіти з підтримки принципів академічної доброчесності. Упорядники матеріалів: В.Бахрушин, Є.Ніколаєв. <https://courses.prometheus.org.ua/assets/courseware/v1/30e2a1033cd79e06d264e46a56ace289/>
- Мороз П.В. *Дослідницька діяльність учнів в процесі навчання історії України: методичний посібник*. К.: Педагогічна думка, 2012. 128 с.
- Основи методології та організації наукових досліджень: навч. посіб. для студ., курс., асп. і ад'юнктів / за ред. А.Є.Конверського. К.: Центр учбової літератури, 2010. 352 с.
- Положення про академічну доброчесність в «Ужгородському національному університеті». Введено в дію наказом ректора від 03.03.2017 р. № 409/01-17. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/12223>
- Пометун О., Фрейман Г. *Методика навчання історії в школі*. К.: Генеза, 2009.
- Правила складання бібліографічного опису регламентовані Державним стандартом України за 2015 р. ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація. Бібліографічне

посилання. Загальні вимоги та правила складання» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.бібліотекар.укр/2016/09/c-83022015.html>

Складання бібліографічних посилань за Національним стандартом України ДСТУ 8302:2015 (загальні правила). Методичні рекомендації. Укладач О.Г. Пустова. Миколаїв, 2018. 56 с.

Яковенко Г. П. Методика навчання історії. Навчально-методичний посібник. Х.: ХНАДУ, 2017.

Яковенко Н. Вступ до історії. К., 2007.

Інформаційні ресурси

<http://historians.in.ua/>

<http://www.history.org.ua>

<http://www.uamoderna.com>

<http://www.ji-magazine.lviv.ua/>

<http://history.ukma.kiev.ua/journals/uh>

<http://krytyka.com/>

Законодавча база Верховної Ради України <http://www.zakon.rada.gov.ua>

Міністерство освіти і науки України <http://www.mon.gov.ua>

Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського <http://www.nbuv.gov.ua>

Український інститут науково-технічної та економічної інформації

<http://www.uintai.kiev.ua>

БД SCOPUS <http://www.scopus.com>

Пошукова система GOOGLE АКАДЕМІЯ <http://www.scholar.google.com.ua>

Академічна книгарня @ онлайн <http://www.akbooks.com.ua>

Національна парламентська бібліотека України <http://www.nplu.org>

Книжкова палата України імені Івана Федорова <http://www.ukrbook.net>

Інтернет-олімпіади <https://naurok.com.ua/olimpiada>

Всеукраїнські конкурси для учнів <https://naurok.com.ua/konkurs>

Мала академія наук <http://man.gov.ua/ua>

Фахові періодичні видання Угорщини:

«Századok» <https://szazadok.hu/>

«Rubicon» <https://rubicon.hu/>

«Történelmi Szemle» <https://tti.abtk.hu/kiadvanyok/folyoiratok/tortenelmi-szemle>

«Világtörténet» <https://tti.abtk.hu/kiadvanyok/folyoiratok/vilagtortenet>

«Aetas» <https://aetas.hu/>